
ISTRAŽIVAČKI INSTRUMENTI

STRUKTURA ANKETNOG LISTA

Za potrebe istraživanja izrađen je opširan anketni list o kvaliteti života mlađih. Upitnik sadrži više skupina varijabla:

(i) Struktura uzorka i mobilnost

U ovu skupinu uključene su osnovne socio-demografske varijable (spol, dob, narodnost i vjeroispovijest), kao i varijable koje ukazuju na strukturu mlađeg stanovništva na područjima gdje se provodi istraživanje te njihovu mobilnost (starosjedioci, prognanici-povratnici, doseljenici).

(ii) Struktura obitelji i životni standard

Ova skupina pitanja obuhvaća varijable kojima se ispituje sastav kućanstva, cjelovitost obitelji, socio-obrazovni status i zaposlenost roditelja. Jedan broj pitanja odnosi se na ocjenu sadašnjega životnog standarda obitelji i zadovoljstvo materijalnim statusom obitelji te na očekivani životni standard u skoroj budućnosti. Uključene su i varijable koje se odnose na socijalne interakcije između članova obitelji, kao i zadovoljstvo odnosima u obitelji i odnosima s prijateljima.

(iii) Kvaliteta stanovanja i socijalni odnosi

Jedan broj varijabla u ovoj skupini odnosi se na objektivne uvjete stanovanja, kvalitetu objekta stanovanja i zadovoljstvo smještajem. Ispitanici, također, ocjenjuju svoje bliže susjedstvo i susjede, socijalne kontakte i potporu u najbližem okružju.

(iv) Uvjeti življenja u mjestu boravka i zadovoljstvo mjestom

---

Varijable opisuju kakvoću uvjeta življenja u mjestu stalnog prebivališta a odnose se na procjenu sigurnosti i izvora

osjećaja nesigurnosti, na izloženost nasilju, te na zastupljenost nužne infrastrukture potrebne za život u određenoj zajednici. Jedan broj varijabla odnosi se na ocjenu zadovoljstva životom u mjestu sadašnjeg prebivališta, ocjenu privlačnosti mjesta za mlade, kao i na sugestije kako poboljšati uvjete života mladih u njihovu mjestu. Ispituju se i namjere ispitanika u vezi s preseljenjem ili ostankom u mjestu sadašnjeg prebivališta, te razlozi eventualna preseљenja u drugo mjesto u Hrvatskoj ili u drugu državu.

(v) Planiranje budućnosti, školovanje, profesionalne namjere, ocjena perspektive

Varijable u ovoj skupini pitanja odnose se na zadovoljstvo naobrazbom, ocjenu važnosti naobrazbe u životu, ocjenu sigurnosnih uvjeta u školi, planiranje daljnog školovanja, eventualne poteškoće i razloge odabira određena zvanja, djelatnosti za koje bi se ispitanici školovali i u kojima bi se zaposlili, ocjenu mogućnosti zapošljavanja u regiji, izglede za zapošljavanje u skoroj budućnosti, moguće razloge eventualne nezaposlenosti te sklonost poduzetništvu.

(vi) Socijalni stavovi, ocjena društvena položaja mladih, društveni angažman

U ovoj skupini pitanja ispituje se percepcija najvažnijih problema u državi, kao i izraženost određenih problema u mjestu starnog prebivališta. Ispituju se, također, opći stavovi prema planiranju društvena razvitka na određenim područjima života, stavovi prema lokalnoj vlasti i rješavanju problema povratnika. Posebna skupina pitanja odnosi se na ocjenu uloge mladih u društvu i njihova društvenog položaja, na praćenje i razumijevanje novijih društveno-političkih zbivanja, te spremnost za aktivan angažman u cilju poboljšanja života u zajednici.

(vii) Aktivnosti u slobodnom vremenu i obilježja osobnosti ispitanika

Najveći dio pitanja u ovoj skupini odnosi se na to kako mladi provode svoje slobodno vrijeme. Kako bi se dobio što potpuniji uvid u strukturu slobodnog vremena, uključeno je više pitanja otvorenog tipa gdje ispitanici odgovaraju koje im aktivnosti pričinjavaju najveće zadovoljstvo, čime bi se željeli baviti i imaju li mogućnosti za ostvarenje svojih želja. Ispituje se, također, i angažiranost u izvannastavnim aktivnostima te opće zadovoljstvo načinom provođenja slobodnog vremena. Jedan broj varijabli uključuje ocjenu zdravstvenog statusa ispitanika, prevladavajućeg ra-

spoloženja, eventualne strahove i brige, samopouzdanje i zadovoljstvo vlastitim životom. U ovom dijelu ispituje se i hijerarhija vrednota, osjećaj kontrole nad vlastitim životom, očekivana socijalna potpora i planiranje vlastite budućnosti.

Primjerak anketnog lista nalazi se na idućim stranicama.

Zora Raboteg-Šarić, Ivan Rogić
Daleki život, bliski rub

ISTRAŽIVANJE O KVALITETI ŽIVOTA MLADIH NA PODRUČJIMA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

Datum ispitivanja: _____

Uputa:

Ova anketa napravljena je s ciljem ispitivanja kvalitete života mladih u područjima Hrvatske koja su bila posebno pogodena ratom. Molimo te da iskreno odgovoriš na sva pitanja, kako bi se dobiveni odgovori mogli koristiti za planiranje programa kojima bi se poboljšao život mladih. Anketa je anonimna, što znači da ne trebaš upisati svoje ime i prezime. Sve što ćeš napisati ostaje povjerljivo i koristit će se samo u znanstvene svrhe. U ovom upitniku nema točnih i netočnih odgovora, važno je samo da iskreno odgovoriš na pitanja. Zahvaljujemo ti na suradnji.

U ovom dijelu upitnika zanima nas što misliš o kvaliteti življenja u svom mjestu stanovanja, svom životnom standardu i životu općenito. Prvo nas zanima nešto o tome kako ti je živjeti u tvom mjestu stalnog boravka.

1. U kojem mjestu živiš? (upiši ime mjesta tvog stalnog boravka) _____
2. Kada si prvi put došao(la) u mjesto u kojem sada živiš?
  1. Tu sam bio(la) od rođenja (neprestano ili s prekidi ma zbog rata)
  2. Prvi put sam došao(la) kad sam imao(la) _____ godina
3. Jesi li tijekom rata bio(la) u progonstvu ili izbjeglištvu i koliko dugo?
U kojem mjestu/gradu si najduže boravio(la)?
  1. Nisam bio(la) u progonstvu
  2. Da, bio(la) sam u progonstvu. Koliko godina? _____
Najduže sam boravio(la) u _____ (naziv mesta).
4. Ako si bio(la) u progonstvu ili izbjeglištvu, jesи li se vratio(la) u mjesto u kojem si prije boravio(la) ili si se preselio(la) u neko drugo mjesto?
  1. Nisam bio(la) prognan(a)
  2. Vratio(la) sam se u svoje mjesto _____ godine.
  3. Nisam se vratio(la) u mjesto u kojem sam boravio(la) prije rata.
Doselio(la) sam ovdje gdje sada živim _____ godine.

5. **Tvoja obitelj živi u:**
  1. vlastitoj obiteljskoj kući
  2. vlastitom stanu
  3. stanu ili kući ustupljenoj na korištenje
  4. stanu sa stanarskim pravom
  5. iznajmljenom stanu
  6. negdje drugdje: _____

6. **U kakvom si stambenom objektu živio(la) prije rata?**
  1. vlastitoj obiteljskoj kući
  2. vlastitom stanu
  3. stanu sa stanarskim pravom
  4. iznajmljenom stanu
  5. ostalo: _____

7. **U kakvom je stanju stan ili kuća u kojem živiš?**
  1. Neoštećen
  2. Manje oštećen
  3. Znatno oštećen
  4. Ostalo: _____

8. **Koliko ima prostorija, uključujući i kuhinju, u tvojem stanu (kući)?**
_____ prostorija

9. **Imaš li svoju sobu?**
  1. Da
  2. Ne, dijelim sobu s još _____ osoba

10. **Imate li kupaonicu?**
  1. Da
  2. Ne

11. **Koliki je ukupni životni prostor tvoje obitelji, tj. kolika je veličina stana ili kuće u kojem živate?**
Površine od _____ kvadratnih metara (m^2)

12. **Uzimajući sve u obzir, koliko si zadovoljan(na) stonom ili kućom u kojem živiš?**
  1. Jako sam zadovoljan(na)
  2. Prilično sam zadovoljan(na)
  3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
  4. Prilično sam nezadovoljan(na)
  5. Jako sam nezadovoljan(na)

13. **Želiš li i ubuduće živjeti u stanu ili kući u kojoj si sada ili bi se radije preselio(la)?**
  1. Ostao(la) bih u istom stanu (kući)
  2. Preselio(la) bih se
  3. Ne znam

- 14. Jesu li kuće u tvom susjedstvu u dobrom ili lošem stanju?**
1. Jako dobrom
  2. Prilično dobrom
  3. Prilično lošem
  4. Jako lošem
  5. Ne znam, ne mogu ocijeniti
- 15. Tko su tvoji najbliži susjadi?**
1. Svi su iste narodnosti kao i ja
  2. Većinom su iste narodnosti
  3. Približno polovica ih je iste narodnosti, a polovica ostalih
  4. Većinom nisu iste narodnosti kao i ja
  5. Svi su neke druge narodnosti
  6. Ne znam, teško mi je odrediti
- 16. Od desetak obitelji koje žive tebi najbliže, koliko ih poznaješ po imenu?**
1. Upiši broj obitelji (kućanstava) koje poznaješ:
  2. Nikoga
- 17. Između desetaka obitelji koje žive tebi najbliže, s koliko njih se ti ili tvoja obitelj posjećuje, bilo da ide-te njima u posjete ili oni dođu kod vas?**
1. Upiši broj obitelji (kućanstava): _____
  2. Uopće se ne posjećujemo
- 18. Kako ocjenjuješ svoje najbliže susjede?**
1. Jako su dobri ljudi
  2. Prilično su dobri
  3. Ni dobri, ni loši
  4. Prilično su loši
  5. Jako su loši
  6. Ne znam, ne mogu ocijeniti
- 19. Je li sigurno šetati noću mjestom u kojem živiš?**
1. Da
  2. Ne
- Ako je tvoj odgovor "ne", zbog čega se ne osjećaš sigurnim(om)?
-
-

- 20. Jesi li ti ili netko od članova tvoje obitelji u posljednjih godinu dana bio(la) žrtva bilo kakvog oblika nasilja i koliko često?**
(U svakoj crtci zaokruži 1 broj)

	nikada	jedanput	2-3 puta	više od 3 puta
Krađa	0	1	2	3
Razbijanje ili oštećivanje imovine	0	1	2	3
Prijetnje oružjem	0	1	2	3
Fizička agresija s ozljedama	0	1	2	3
Fizička agresija bez većih ozljeda	0	1	2	3
Izrugivanje, verbalne prijetnje i sl.	0	1	2	3

- 21. Postoji li u mjestu u kojem živiš?**

	DA	NE	NE ZNAM
Osnovna škola	1	2	3
Srednja škola	1	2	3
Dječji vrtić	1	2	3
Ljekarna	1	2	3
Zdravstvena ambulanta	1	2	3
Poštanski ured	1	2	3
Autobusno ili željezničko stajalište	1	2	3
Telefonska govornica	1	2	3
Tržnica ili dučan mješovitom robom	1	2	3

- 22. Koliko je mjesto u kojem živiš privlačno za život mladima?**

1. Vrlo privlačno
2. Uglavnom privlačno
3. Uglavnom neprivlačno
4. Sasvim neprivlačno
5. Ne mogu ocijeniti

- 23. Što bi, prema tvojem mišljenju, trebalo učiniti da tvoje mjesto bude što privlačnije za život mladima?**
-
-

- 24. Koliko si zadovoljan(na) što živiš u svom mjestu?**

1. Jako sam zadovoljan(na)
2. Prilično sam zadovoljan(na)
3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
4. Prilično sam nezadovoljan(na)
5. Jako sam nezadovoljan(na)

25. Želiš li i ubuduće živjeti u sadašnjem mjestu ili bi se radije preselio(la) u neko drugo mjesto?
1. Ostao(la) bih u svom mjestu
  2. Preselio(la) bih se u neko drugo mjesto u istoj regiji. Koje mjesto? _____
  3. Preselio(la) bih se u neku drugu regiju u Hrvatskoj. Napiši koju: _____
26. Ako bi želio(željela) preseliti u neko drugo mjesto, koji je glavni razlog za to?
-
-
27. Koliko si općenito zadovoljan(na) time kakav je život danas u Hrvatskoj?
1. Jako sam zadovoljan(na)
  2. Prilično sam zadovoljan(na)
  3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
  4. Prilično sam nezadovoljan(na)
  5. Jako sam nezadovoljan(na)
28. Ako bi ti se ukazala prilika za preseljenjem u neku drugu državu zbog studija ili posla, bi li se preselio(la)?
1. Ne bih se preselio(la)
  2. Nisam siguran(na), ovisi, ne znam
  3. Da, preselio(la) bih se. Gdje bi se preselio(la)?
29. Ako bi se preselio(la) u neku drugu državu, koji bi bio glavni razlog za to?
-
-

A sada nekoliko pitanja o tvojoj užoj i široj obitelji i prijateljima. Prvo te molimo da razmišliš koliko osoba živi s tobom u zajedničkom kućanstvu. Pod "kućanstvom" se misli na grupu ljudi koji žive zajedno i izdržavaju se iz istih prihoda. Navedi sve osobe, pa tako i one koje su privremeno odsutne (npr. na studiju, na odmoru, u bolnici i sl.).

1. Koliki je ukupan broj članova tvojeg kućanstva, uključujući i tebe?
_____ članova
2. Ima li među članovima tvog kućanstva djece mlađe od šest godina?
  1. Da (Koliko? _____)
  2. Ne

3. Koliko je članova, uključujući i tebe, u dobi od 7 do 18 godina? _____ članova
4. Koliko je članova zajedničkog kućanstva, uključujući i tebe, starije od 18 godina?
_____ članova
5. Jesi li uvek do sada živio(la) s ocem i majkom zajedno?
  1. Da
  2. Ne
6. Ako nisi, što se dogodilo?
  1. Majka je umrla
  2. Otac je umro
  3. Roditelji su se razveli
  4. Roditelji su vjenčani ali žive odvojeno
  5. Roditelji nisu vjenčani
  6. Nešto drugo:_____
7. S kim sada živiš?
  1. S majkom i ocem
  2. S majkom
  3. S majkom i očuhom
  4. S ocem
  5. S ocem i pomajkom
  6. S nekim drugim (Navedi s kim: _____)
8. Gdje si proveo(la) najveći dio svog života do sada?
  1. U većem gradu
  2. U manjem gradu
  3. Na selu
9. U kojoj državi si proveo(la) najveći dio svog života?
  1. U Hrvatskoj
  2. U Srbiji
  3. U Bosni i Hercegovini
  4. Negdje drugdje (navedi gdje): _____
10. Kakav je, prema tvojoj ocjeni, životni standard tvoje obitelji?
  1. Znatno bolji od prosjeka
  2. Nešto bolji od prosjeka
  3. Prosječan
  4. Nešto lošiji od prosjeka
  5. Znatno lošiji od prosjeka
11. Kako bi ocijenio(la) sadašnji životni standard svoje obitelji u odnosu na to kakav je bio prije rata?
  1. Znatno bolji od prosjeka
  2. Nešto bolji od prosjeka
  3. Prosječan
  4. Nešto lošiji od prosjeka
  5. Znatno lošiji od prosjeka

- 12. Kakav bi, prema tvojem mišljenju, u skoroj budućnosti (za godinu-dvije) mogao biti tvoj osobni položaj i položaj tvoje obitelji?**
1. Puno bolji nego sada
  2. Nešto bolji nego sada
  3. Otprilike podjednak kao i sada
  4. Nešto lošiji nego sada
  5. Puno lošiji nego sada

- 13. Koju su školu završili tvoji roditelji (zaokruži odgovor za oca i za majku)?**

OTAC	MAJKA
1. Bez škole	1. Bez škole
2. Manje od 8 razreda osnovne škole	2. Manje od 8 razreda osnovne škole
3. Osnovna škola	3. Osnovna škola
4. Stručna škola ili zanat (2 ili 3 godine više od osnovne)	4. Stručna škola ili zanat (2 ili 3 godine više od osnovne)
5. Gimnazija, srednja stručna škola	5. Gimnazija, srednja stručna škola
6. Viša škola ili fakultet	6. Viša škola ili fakultet

- 14. Radni status roditelja (zaokruži odgovor za oca i za majku):**

OTAC	MAJKA
1. U stalnom radnom odnosu	1. U stalnom radnom odnosu
2. Zaposlen, ali je "na čekanju", tj. ne prima plaću	2. Zaposlena, ali je "na čekanju", tj. ne prima plaću
3. Povremeno zaposlen	3. Povremeno zaposlena
4. Nezaposlen	4. Nezaposlena
5. Umirovljenik	5. Umirovljenica
6. Ostalo: _____	6. Kućanica
	7. Ostalo: _____

- 15. Jesu li tvoji roditelji bili stalno zaposleni prije rata?**

Otac	Majka
1. Da	1. Da
2. Ne	2. Ne

- 16. Kad razmišljaš o svojoj obitelji i vašim životnim troškovima, brineš li se ikada da nećete imati dovoljno za život?**

1. Nikada
2. Rijetkokad
3. Ponekad
4. Često
5. Skoro uvijek

17. Zaokruži sve što od navedenog imaš kod kuće:

1. Televizor u boji
2. Stroj za pranje rublja
3. Hladnjak
4. Telefon
5. Video
6. Kompjutor
7. Automobil

18. Jesi li do sada imao(la) bilo kakav povremeni posao za novac? (npr. preko učeničkog servisa, pomagao nekom za plaću i sl.)

1. Da, jesam
2. Nisam
3. Želio(željela) sam, ali nisam mogao(la) naći posao
4. Nešto drugo: _____

19. U današnje vrijeme većina ljudi snalazi se i ima razne izvore prihoda. Koliki je, prema tvojoj procjeni, ukupan mjesecni prihod članova tvojeg kućanstva (kad se uzme sve zajedno u obzir, npr. plaće, mirovine, honorari, prihod od poljoprivrede i sl.)?

_____ kuna

20. Jeste li u tvojoj obitelji imali protekle godine takvih finansijskih problema da niste imali dovoljno za:

1. hranu	da	ne
2. odjeću	da	ne
3. platiti račune	da	ne
4. otići negdje na odmor	da	ne
5. džeparac	da	ne
6. nešto drugo (upiši što):		

21. Koliko je tvojih bliskih rođaka, ne računajući osobe s kojima živiš u zajedničkom kućanstvu, nastanjeno u tvom mjestu ili u obližnjim mjestima?

1. Većina
2. Manji broj
3. Nitko
4. Nemam takvih srodnika

22. Koliko često viđaš bilo kojeg člana od tih obitelji, bilo u tvojoj ili njihovoj kući (stanu)?

1. Gotovo svakodnevno
2. Jednom ili više puta tjedno
3. Jednom ili više puta mjesечно
4. Rjede od jednom mjesечно
5. Rjede od jednom godišnje
6. Nikada

23. Koliko imas stvarno dobrih prijatelja (ne računajući članove obitelji ili rođake) na koje se možeš osloniti kad ti nešto treba?
  1. Četiri ili više
  2. Dva ili tri
  3. Jednog
  4. Niti jednog
24. Koliko si općenito zadovoljan(na) odnosima sa svojim prijateljima?
  1. Jako sam zadovoljan(na)
  2. Prilično sam zadovoljan(na)
  3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
  4. Prilično sam nezadovoljan(na)
  5. Jako sam nezadovoljan(na)
25. Koliko si općenito zadovoljan(na) odnosima u svojoj obitelji?
  1. Jako sam zadovoljan(na)
  2. Prilično sam zadovoljan(na)
  3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
  4. Prilično sam nezadovoljan(na)
  5. Jako sam nezadovoljan(na)

A sada nas zanima nešto o tome kako ti je u školi, što namjera-vaš raditi nakon škole i, općenito, kakvu budućnost očekuješ.

1. Jesi li zadovoljan(na) time koliko si do sada naučio(la) i kakvu si naobrazbu stekao(la) u svojoj školi?
  1. Jako sam zadovoljan(na)
  2. Prilično sam zadovoljan(na)
  3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
  4. Prilično sam nezadovoljan(na)
  5. Jako sam nezadovoljan(na)
2. Između svih školskih predmeta koje si slušao ili sada slušaš, koja su tri, prema tvojem mišljenju, najvažnija za tvoje obrazovanje?
Prvi: _____
Drugi: _____
Treći: _____

3. Je li ti se, u proteklih godinu dana, dogodilo sljedeće?

Zora Raboteg-Šarić, Ivan Rogić
Daleki život, bliski rub

	NE	DA
Netko ti je prijetio da će te napasti ili ozlijediti	1	2
Izbjegavaš neka mjesta u školi ili na putu do škole jer misliš da nisu sigurna	1	2
Nosio(la) si u školu barem jedan dan neko hladno oružje (nož ili drugi oštiri metalni predmet)	1	2
Nosio(la) si u školu neko eksplozivno sredstvo	1	2
Grupa učenika te ismijavala i vrijedala	1	2
Netko od učenika te namjerno ozlijedio	1	2
Netko od učenika je namjerno razbio ili oštetio tvoje stvari	1	2
Unutar škole su ti nešto ukrali	1	2

4. Ima li u twojoj školi nekih učeničkih bandi koje maltretiraju druge učenike?

1. Da
2. Ne

5. Postoji li u twojoj školi stalno otvorena porta gdje se moraju prijaviti posjetitelji?

1. Da
2. Ne

6. Što namjeravaš raditi po završetku srednje škole?

1. Studirati
2. Zaposliti se
3. Ne znam, nisam o tome razmišljao(la)

7. Ako namjeravaš nastaviti školovanje, jesli se odlučio(la) što bi studirao(la)?

1. Ne namjeravam studirati
2. Namjeravam nastaviti studirati: (upiši što)

3. Nisam se još odlučio(la)

8. Ako ne namjeravaš studirati, odgovori zašto si odabro(la) ovo usmjerenje koje sada pohađaš, a ako namjeravaš studirati odgovori zašto si odabro(la) taj studij.

Zaokruži sve odgovore koji su u skladu s tvojim mišljenjem.

1. To me zanima
2. Lako je za učiti (studirati), mogu se dobiti dobre ocjene
3. U toj struci lakše se dobiva posao
5. Mislim da za to imam sposobnosti i odgovarajućih vještina
5. U toj struci može se dobro zaraditi
6. Tako žele (su željeli) moji roditelji
7. Neću se moći (nisam se mogao(la)) drugdje upisati
8. Nešto drugo: _____

9. Što misliš, hoćeš li imati problema u ostvarivanju svojih planova za daljnje školovanje?

1. Ne
2. Da Kojih? _____

10. Tko te je najviše savjetovao u izboru zvanja?

1. Samostalno sam odlučio(la)
2. Prijatelji i poznanici
3. Roditelji
4. Nastavnici
5. Stručnjaci na profesionalnoj orijentaciji
6. Ostalo: _____

11. Što misliš, u kolikoj mjeri je obrazovanje važno za:

	JAKO VAŽNO	DONEKLE VAŽNO	NEVAŽNO
Sretan život	1	2	3
Zaraditi mnogo novca	1	2	3
Imati ugled u društvu	1	2	3
Razvoj sebe kao osobe	1	2	3
Budući razvoj države	1	2	3

12. Kada bi morao(la) birati između sljedećeg, što bi stavio(la) na prvo mjesto po važnosti u tvom životu, što na drugo, itd. do posljednjeg mjesata? Upiši rang (brojeve od 1 do 7) na crtici uz ono što je predloženo.

- Uspjeh u karijeri
— Oženiti se (udati) i imati svoju djecu
— Novac
— Prijateljstvo
— Dobra razonoda
— Stalno zaposlenje
— Zdravlje

13. Jesi li ti osoba koja:

1. Planira svoju budućnosti, tj. postavlja sebi određene ciljeve
2. Ne misli mnogo o budućnosti
3. Ovisi, kako kada
4. Ne znam, teško mi je odrediti

14. U kojoj bi djelatnosti najradije radio(la), odnosno za koju bi se djelatnost najradije školovao(la)?

1. Poljoprivredi
2. Građevinarstvu
3. Industriji
4. Trgovini
5. Ugostiteljstvu i turizmu
6. Zanatstvu, uslužnim djelatnostima
7. Kulturi, školstvu

8. Zdravstvu
  9. Vojsci i policiji
  10. Državnim službama (mjesnim, općinskim, republičkim)
  11. Drugdje: _____
  12. Nisam o tome razmišljao(la)
15. U današnje vrijeme mnoge ljudi zabrinjava da će ostati bez posla ili da neće moći naći posao. Što misliš, hoćeš li se moći zaposliti kada završiš školovanje?
1. Sigurno ili gotovo sigurno hoću
  2. Vjerojatno hoću
  3. Najvjerojatnije neću imati posla
  4. Sigurno neću imati posla
16. Što bi učinio(la) ako nakon završetka školovanja ne bi mogao(la) odmah dobiti posao?
1. Čekao(la) bih neko vrijeme dok se u mom mjestu ili regiji ne otvori radno mjesto u mojoj struci
  2. Tražio(la) bih bilo kakav posao u svom mjestu ili regiji dok se ne otvori radno mjesto u mojoj struci
  3. Tražio(la) bih posao bilo gdje u Hrvatskoj
  4. Tražio(la) bih posao u inozemstvu
  5. Nastavio(la) bih školovanje (studij, poslijediplomske studije) ili upisao(la) neki drugi studij
  6. Ne znam, za sada uopće ne mislim o tome
  7. Nešto drugo: _____
17. Što misliš, ako postoji mogućnost da budeš nezaposlen(na), što bi tome najvjerojatnije bio razlog (zaokruži jedan ili više odgovora)?
1. Ekonomski situacija u cijeloj zemlji
  2. Zanima me struka u kojoj se teško zaposliti
  3. Prevelika konkurenca, puno kvalificiranih mladih ljudi
  4. Ekonomski situacija u području gdje živim
  5. To što nemam dovoljno znanja i vještina za posao koji se traži
  6. To što nemam dobre veze
  7. Ne znam, ne mogu ocijeniti
  8. Nešto drugo: _____
18. Što misliš, jesu li prilike za zapošljavanje u tvojoj regiji općenito bolje, jednake ili lošije nego u drugim mjestima u Hrvatskoj?
1. Bolje su
  2. Podjednake
  3. Lošije
  4. Ne znam, nisam siguran(na)
  5. Ostalo: _____

19. Procijeni kakvi će biti izgledi za zapošljavanje u tvojoj regiji u budućnosti?
1. Bolji nego u drugim područjima Hrvatske
  2. Podjednaki
  3. Lošiji
  4. Ne znam, nisam siguran(na)
  5. Ostalo: _____
20. Promjene koje su se dogodile u Hrvatskoj donijele su nove prilike za razvoj ali i probleme. Misliš li da je za ljudе poput tebe više:
1. Novih prilika
  2. Problema
  3. Ne znam
21. U današnje vrijeme ljudi sve više razmišljaju o tome da započnu vlastiti posao, tj. osnuju sami ili zajedno s drugim privatnicima vlastito poduzeće. Kako su u tom smislu tvoji planovi?
1. Želio(la) bih se baviti privatnim poduzetništvom, tj. vodio(la) bih vlastiti ili obiteljski posao
  2. Želio(la) bih naći posao u nekom državnom poduzeću
  3. Želio(la) bih naći posao kod nekog privatnika ili u poduzeću koje je privatizirano
  4. Želio(la) bih naći posao u nekoj stranoj tvrtki koja ima predstavništvo u Hrvatskoj
  5. Nešto drugo: _____
22. Kada bi po završetku školovanja mogao(la) dobiti od države kredit i ostalu potporu za osnivanje vlastitog posla, kojom bi se djelatnošću želio(la) baviti:
1. Poljoprivrednom proizvodnjom (ratarstvom)
  2. Vlastitom farmom (stočarstvom)
  3. Bario(la) bih se zanatstvom/obrtom
(Kojim? _____)
  4. Osnovao(la) bih manji proizvodni pogon
(Koji? _____)
  5. Uslužnim djelnostima (ugostiteljstvom/turizmom)
  6. Trgovinom
  7. Nečim drugim: _____
  8. Ne namjeravam se baviti poduzetništvom
  9. Ne znam, nisam o tome razmišljaо(la)
23. Očekuješ li da ćeš se u životu oženiti/udati? (Iako sada možda nemaš jaka očekivanja u vezi s brakom, molimo te da ipak navedeš kako zamišljaš svoju budućnost.)
1. Da, oženit ću se/udat ću se
  2. Neću se oženiti/udati

24. Ako se oženiš (udaš), koliko bi djece želio(la) imati?
0. Niti jedno   2. Dvoje   4. Četvoro
1. Jedno   3. Troje   5. Više od četvoro
6. Ne znam
25. Navedi tri stvari koje bi želio(la) da tvoje dijete ima koje ti nisi mogao(la) imati:
1. _____
2. _____
3. _____
26. Što očekuješ, koliko će ti tvoja rodbina (članovi sadašnje šire obitelji ili buduća rodbina koju ćeš steći vjenčanjem) biti od pomoći u životu?
1. Bit će mi uvjek dostupni i gotovo nezamjenjivi
2. Bit će mi dostupni uvjek kad zatrebam savjet ili materijalnu pomoć
3. Moći ću na njih računati samo ako mi hitno zatražba neka materijalna pomoć, ali ne savjet i razumijevanje
4. Moći ću na njih računati samo kada mi zatreba savjet i razumijevanje, ali ne i materijalna pomoć
5. Bit će mi ni od kakve pomoći
27. Što misliš je li tvoja budućnost:
1. Ovisi uglavnom o tebi samome/samoj
2. Ovisi uglavnom o izvanjskim okolnostima na koje ne možeš puno utjecati

A sada te želimo pitati o nekim stvarima o kojima ljudi danas u svakom društву razmišljaju.

1. Svaka država ima određenih problema u različitim društvenim područjima. Što misliš koji su najveći problemi s kojima se u današnje vrijeme Hrvatska suočava? Navedi pet najvažnijih problema:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Od dolje navedenih problema označi križićem najvažnije probleme s kojima se ti ili tvoja obitelj suočavate u području u kojem živite?

-
- Nedostatak novca, siromaštvo
Zdravstveni problemi
Poremećeni odnosi u obitelji
Loši odnosi s vršnjacima u školi
Slab školski uspjeh
Nepovoljne stambene prilike
Loši odnosi sa susjedima
Neodgovarajući uvjeti života za mlade
Nedovoljno uvažavanje problema mladih
Nedostatak kulturnih sadržaja
Nedostatak sadržaja za zabavu
Nedostatak odgovarajućih obrazovnih ustanova
Nedostatak objekata ili sadržaja za rekreaciju
Neuređen okoliš gdje živim
Nepristupačnost područja, slaba prometna povezanost
Loše trgovinske usluge (opremljenost i raznovrsnost trgovina)
Slabe poštanske usluge
Ugrožena osobna sigurnost (opasnost od mina, oružja i sl.)
Nedovoljna zastupljenost problema mladih u sredstvima informiranja
Slaba informiranost o oblicima pomoći koja se pruža povratnicima
Pomanjkanje radnih mesta, posla
Slaba organizacija lokalnih vlasti
Nedovoljno razumijevanje lokalnih potreba i problema od strane republičkih vlasti
Problemi s mještanima druge narodnosti
Slabe mogućnosti zapošljavanja i otvaranja novih radnih mesta
Nedovoljna obnova stambenih objekata
Nedovoljna obnova gospodarskih objekata
Nešto drugo:
-

3. Zaokruži jedan od odgovora koji najbolje opisuje tvoje mišljenje o tome koliko Vlada Republike Hrvatske čini za povratnike:

1. Vlada u okviru svojih materijalnih mogućnosti čini dovoljno
  2. Vlada bi trebala izdvajati veća sredstva za pomoći povratnicima
  3. Povratnike treba tretirati jednakom kao i sve ostale građane i ne trebaju im posebne povlastice
  4. Ne znam, nisam siguran(na)
  5. Ostalo: _____
-

4. Dolje su navedena neka od važnih područja društvenog djelovanja od kojih se ni jedno ne može riješiti lako ili bez troška. Uz svako od njih navedi misliš li da vlada troši previše za to područje, pre malo ili dovoljno, onoliko koliko treba.

1. Previše	4. Malo
2. Mnogo	5. Premalo
3. Otprilike onoliko koliko treba	6. Ne znam

Poboljšanje cesta i putova	1	2	3	4	5	6
Vojjska, naoružanje i obrana	1	2	3	4	5	6
Poboljšanje i unapredivanje školskog sustava	1	2	3	4	5	6
Unapredivanje zaštite okoliša	1	2	3	4	5	6
Znanstvena istraživanja i nove tehnologije	1	2	3	4	5	6
Mirovine i rješavanje problema umirovljenika	1	2	3	4	5	6
Kultura i umjetnost	1	2	3	4	5	6
Pružanje pomoći nezaposlenima	1	2	3	4	5	6
Bolnice i druge zdravstvene usluge	1	2	3	4	5	6
Suzbijanje zlouporabe droga	1	2	3	4	5	6
Suzbijanje kriminala	1	2	3	4	5	6

5. Jesi li ti ili netko od tvoje obitelji tko ovdje živi ikada kontaktirao nekog od predstavnika mjesne vlasti zbog problema vezanih uz život u tvom mjestu?
1. Da
  2. Ne
  3. Ne znam, nisam siguran(na)
6. Što misliš, koliko bi ti općinska služba bila spremna pomoći u takvom slučaju?
1. Mislim da bi me odmah saslušali i pokušali mi izići u susret
  2. Mislim da bi me saslušali, ali ne bi ništa napravili
  3. Mislim da me najvjerojatnije ne bi ni primili
  4. Nešto drugo: _____
7. Jesi li ikada surađivao(la) ili radio(la) zajedno s nekim u tvojem mjestu na rješavanju problema koji postoje u tvojoj zajednici ili si sudjelovao(la) u nekoj dobrovoljnoj aktivnosti?
1. Nikada
  2. Jednom
  3. Dva puta
  4. Tri puta
  5. Četiri ili više puta

8. Kada bi znao(la) "kako" i "gdje" i imao(la) za to priliku, bi li se angažirao(la) da svojim radom ili znanjem učiniš nešto za opće dobro (za dobro svih koji tu žive)?
1. Sigurno bih se angažirao(la)
  2. Najvjerojatnije bih se angažirao(la)
  3. Nisam siguran(na)
  4. Vjerojatno se ne bih angažirao(la)
  5. Sigurno se ne bih angažirao(la)
9. Svako društvo smatra da je važno da mlađi članovi društva usvoje određena pravila ponašanja i uvjerenja. Dolje je navedeno što društvo obično očekuje od mlađih. U kojoj mjeri se slažeš s dolje navedenim tvrdnjama?

-
1. Slažem se
  2. Djelomično se slažem
  3. Ne slažem se
-

Uloga mlađih u društvu bi trebala biti da:

Pomognu izgradnju novog društva i dovedu ga na stazu napretka	1	2	3
Žrtvuju se za sigurnost i zaštitu svoje domovine	1	2	3
Suprotstave se i bore protiv društvenog zla i nepravde	1	2	3
Održe tradiciju u društvu	1	2	3
Služe društvu, daju svoj doprinos za dobrobit svih	1	2	3
Postignu visoku naobrazbu i profesionalno se osposobe za napredak društva	1	2	3
Postanu odgovorni i disciplinirani građani	1	2	3
Razviju osobne kvalitete: iskrenost, poštjenje, dobro ponašanje, sposobnost za naporan rad	1	2	3

---

10. Koliko se slažeš s dolje navedenim tvrdnjama o tome što doprinosi neodgovarajućem položaju mlađih?

-
1. Slažem se
  2. Djelomično se slažem
  3. Ne slažem se
-

Pretjerani roditeljski autoritet	1	2	3
Nedostatak razumijevanja u društvu za mlade	1	2	3
Slabe mogućnosti da mlađi izraze svoje potrebe i mišljenja	1	2	3
Tradicionalan stav onih koji odlučuju prema mlađima	1	2	3
Neodgovarajući sustav obrazovanja	1	2	3
Nedovoljna motivacija i slaba angažiranost mlađih	1	2	3
Nejednakе mogućnosti za bogate i siromašne	1	2	3
Nedostatak spolnog odgoja i odgoja za obitelj	1	2	3

Tradicionalni stavovi u društvu prema ženama	1	2	3
Nedostatak uzora, učenja moralnim vrednotama	1	2	3
Male mogućnosti za umjetničko i kreativno izražavanje	1	2	3
Strah mladih od javne kritike i društvenog neodobravanja	1	2	3
Preveliki zahtjevi prema mladima kojih se odrasli ne pridržavaju	1	2	3
Prijevare i podmićivanje u društvu, napredovanje uz pomoć veza	1	2	3
Nedostatak savjetovanja u emocionalnim krizama	1	2	3
Utjecaj loših uzora u jeftinim filmovima i literaturi	1	2	3
Nešto drugo:	1	2	3

Zora Raboteg-Šarić, Ivan Rogić
Daleki život, bliski rub

Pitanje 10.
 (nastavak)

11. Neki ljudi često razmišljaju o tome što se događa u politici i društvu, dok druge to ne zanima. Koliko tebe takve stvari zanimaju?

1. Puno
2. Donekle
3. Malo
4. Uopće me ne zanimaju

12. Koliko često čitaš novinske članke o politici?

1. Često
2. Ponekad
3. Rijetko
4. Nikada

13. Koliko često gledaš vijesti na televiziji ili ih slušaš na radiju?

1. Često
2. Ponekad
3. Rijetko
4. Nikada

14. Razgovaraš li o društvenim i političkim problemima sa sljedećim osobama?

1. Često
2. Ponekad
3. Rijetko
4. Nikad

1. S ocem	1	2	3	4
2. S majkom	1	2	3	4
3. S nastavnicima	1	2	3	4
4. S prijateljima	1	2	3	4

15. Kad razmišlaš o važnim političkim pitanjima danas u Hrvatskoj, što misliš, koliko dobro razumiješ što se događa?

1. Jako dobro
2. Prilično dobro
3. Ne baš dobro
4. Uopće ne razumijem

16. Usporedi sada Hrvatsku s drugim zemljama u svijetu. U usporedbi s drugim zemljama, koliko je Hrvatska dobra u sljedećim područjima?

-
- 1. Najbolja od svih
  - 2. Bolja od većine zemalja
  - 3. Prosječna, kao i ostale zemlje
  - 4. Ne tako dobra kao i ostale zemlje
  - 5. Puno lošija od ostalih zemalja
-

Mogućnosti za obrazovanje	1	2	3	4	5
Ljubaznost ljudi	1	2	3	4	5
Sport	1	2	3	4	5
Ljepota gradova	1	2	3	4	5
Razvijenost demokracije	1	2	3	4	5
Književnost i umjetnost	1	2	3	4	5
Popularna glazba	1	2	3	4	5
Standard života ljudi	1	2	3	4	5
Znanost i tehnologija	1	2	3	4	5
Nenasilje u društvu	1	2	3	4	5

Na kraju te molimo da odgovoriš na pitanja o tome što radiš, što misliš ili kako se osjećaš.

1. Koja od ovih rečenica bolje opisuje tvoje slobodno vrijeme?

- 1. Uvijek organiziram svoje slobodno vrijeme
- 2. U slobodno vrijeme radim ono što mi određenog trenutka padne na pamet

2. Koliko općenito osjećaš da imaš slobodnog vremena?

- 1. Imam malo slobodnog vremena i gotovo se uvijek osjećam u žurbi
- 2. Imam malo slobodnog vremena, ali samo ponekad osjećam da sam u žurbi
- 3. Imam sasvim dovoljno slobodnog vremena
- 4. Imam i više nego dovoljno slobodnog vremena tako da se ponekad dosadujem
- 5. Imam i više nego dovoljno slobodnog vremena i go- tovo uvijek se dosadujem

3. Od svih stvari koje činiš u slobodno vrijeme, što ti pričinjava najveće zadovoljstvo?

---

4. Ima li nešto što bi želio(la) raditi u svoje slobodno vrijeme ili za vrijeme praznika, što sada zbog određenih razloga ne možeš raditi?

Zbog čega se ne možeš time baviti u slobodno vrijeme? Koji je glavni razlog?

---

5. Postoji li u tvojoj školi, u mjestu u kojem živiš ili u crkvi neki klub učenika, učenička grupa ili program za mlade u okviru kojeg se organiziraju aktivnosti mlađih u slobodno vrijeme? (npr. sportske aktivnosti, tečajevi stranih jezika, tehničke kulture, zbor, likovne radionice i sl.) Jesi li ti član neke od tih grupa (aktivnosti)?

1. Ne

2. Da. Navedi sve kojih si član:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

6. Koliko si općenito zadovoljan(na) time kako provodiš svoje slobodno vrijeme?

1. Jako sam zadovoljan(na)
2. Prilično sam zadovoljan(na)
3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
4. Prilično sam nezadovoljan(na)
5. Jako sam nezadovoljan (na)

7. Imaš li nekih posebnih zdravstvenih problema?

1. Da
2. Ne

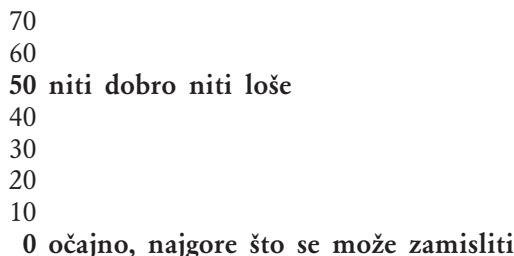
8. Ako imаш nekih problema, koliko ti oni smetaju u svakidašnjem životu?

1. Zdravstveni problemi sprečavaju me da radim neke stvari koje bih inače želio(la) raditi
2. Iako imam nekih zdravstvenih problema, mogu raditi sve što želim
3. Nemam posebnih zdravstvenih problema

9. Općenito uvezši, koliko si zadovoljan(na) svojim zdravljem?

1. Jako sam zadovoljan(na)
2. Prilično sam zadovoljan(na)
3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
4. Prilično sam nezadovoljan(na)
5. Jako sam nezadovoljan(na)

10. **Koliko se često osjećaš potišteno ili tužno?**
1. Često 2. Ponekad 3. Rijetko 4. Nikad
11. **Koliko se često osjećaš sretno i zadovoljno?**
1. Često 2. Ponekad 3. Rijetko 4. Nikad
12. **Ima li bilo što u tvojem životu ovih dana zbog čega se osjećaš uplašeno ili zabrinuto?**
1. Ne
2. Da Što te plaši ili brine? _____
_____
13. **Kada razmišljaš o tome što si do sada učinio(la) u životu, misliš li da si dobro radio(la) ili ne?**
1. Jako dobro
2. Prilično dobro
3. Ne baš dobro
4. Loše
5. Ne znam
14. **Uzimajući sve u obzir, koliko si općenito zadovoljan(na) sobom kao osobom?**
1. Jako sam zadovoljan(na)
2. Prilično sam zadovoljan(na)
3. Niti sam zadovoljan(na), niti nezadovoljan(na)
4. Prilično sam nezadovoljan(na)
5. Jako sam nezadovoljan(na)
15. **Jesi li u svom dosadašnjem životu imao(la) dovoljno dobrih prilika da napraviš najbolje što možeš?**
1. Imao(la) sam dovoljno dobrih prilika
2. Nisam imao(la) dovoljno dobrih prilika
Zbog čega nisi imao(la) dovoljno dobrih prilika?
_____
16. **Do sada smo te pitali o različitim područjima tvog života i o tvojim iskustvima. Sada te pitamo da kratko razmisliš o svim tim stvarima i upišeš svoje konačne procjene. Ovaj put koristi ljestvicu od 0 do 100 gdje 100 znači da je nešto za tebe izvrsno, najbolje što može biti, a 0 da je očajno, najgore što možeš zamisliti.**
Molimo te, odredi gdje bi na takvoj ljestvici stavio svaku od dolje navedenih stvari. Kao svoj odgovor upiši u svakoj crtci jedan od dolje ponuđenih brojeva na skali od 0 do 100
100 izvrsno, najbolje što se može očekivati

Zora Raboteg-Šarić, Ivan Rogić
Daleki život, bliski rub

BROJ

Prvo, gdje bi stavio(la) mjesto u kojem živiš?
 Gdje bi stavio(la) svoje susjedstvo?
 Tvoju kuću/stan?
 Što bi rekao(la) za život u Hrvatskoj danas?
 Što bi rekao(la) za svoju školu i obrazovanje?
 Kako provodiš svoje slobodno vrijeme?
 Što misliš o svom zdravlju?
 Tvoj životni standard?
 Tvoji prijatelji?
 Odnosi u obitelji?
 A što je s tobom kao osobom?
 Konačno, gdje bi smjestio(la) čitav svoj život?

NA KRAJU TE MOLIMO DA NAVEDEŠ JOŠ NEKOLIKO PODATAKA O SEBI OSOBNO.

1. **Koji je tvoj spol?**
  1. Muški
  2. Ženski
2. **Koliko imaš godina?**
_____ godina
3. **Koje si narodnosti?**
  1. Hrvat
  2. Srbin
  3. Musliman
  4. Ostalo: _____
4. **Što si po vjeroispovijesti?**
  1. Katolik
  2. Pravoslavac
  3. Musliman
  4. Ateist
  5. Ostalo: _____
5. **U koji razred ideš?**
  1. Treći
  2. Četvrti

6. U koju školu ili odjeljenje ideš?

1. Gimnaziju
2. Trogodišnju stručnu školu. Koji smjer?
3. Četverogodišnju stručnu školu. Koji smjer?

7. U kojem mjestu pohađaš školu?

8. Opći uspjeh na kraju prošle godine:

1. Nedovoljan	4. Vrlo dobar
2. Dovoljan	5. Odličan
3. Dobar	

KRAJ !!!

HVALA ŠTO SI NAM SVOJOM SURADNJOM POMO-GAO(LA) U PROVOĐENJU OVOG ISPITIVANJA

PITANJA ZA INTERVJU SA STRUČNJACIMA

1. Zanima nas što se sve poduzima i što bi valjalo poduzeti u području u kojem živite kako bi se poboljšala kvaliteta života mladih ljudi. Poznajete li bilo kakve programe*, akcije ili aktivnosti u Vašem mjestu kojima je primarna svrha rad s mladima i obiteljima?

(*Misli se na programe u različitim društvenim sektorima – zdravstvu, školstvu, zapošljavanju i područjima života mladih – rad s obiteljima, roditeljima, psihološko savjetovanje, provođenje slobodnog vremena, izvanškolske aktivnosti, radionice i sl.)

- a) **Tko je nositelj programa** (županijske ili općinske službe, škola, crkva, nevladina organizacija i sl.)?
- b) Posebno nas zanima ima li kakav **program koji se jako uspješno provodi**, koji je pokazao dobre rezultate i koji može poslužiti kao **model rada s mladima u drugim područjima**.

2. Postoje li u školi organizirane izvannastavne aktivnosti? Ako postoje, koje su to i koliko je učenika obuhvaćeno takvim programima?

Koje su prednosti i poteškoće takvog rada?

3. **Koji su najveći problemi mladih u području u kojem žive?**
Što općenito treba poduzeti da bi život mladih bio kvalitetniji? Što je prioritet, uzimajući u obzir ograničena sredstva?

4. **Koji bi se konkretni programi ili aktivnosti mogli organizirati** ili predložiti koji bi imali određenog utjecaja, a ne bi bili gubljenje vremena i sredstava? Naravno da se svi problemi ne mogu riješiti, ali negdje treba započeti. To mogu biti mali programi ograničenog sadržaja u planiranom vremenskom razdoblju koji često znaju biti jako efikasni.
5. **Tko bi mogao biti nositelj takvog programa ili aktivnosti?**

Želite li na kraju još nešto dodati?

Zora Raboteg-Šarić, Ivan Rogić
Daleki život, bliski rub